De ſancto Petro ad vincula

FEſtū ſancti Petri apoſtoli
quod ad vīcula dicit̄ qua/
druplici de cauſa inſtitutū
fuiſſe putat̄. ſcʒ in memoriā libera/
tionis petri In memoriā liberatio
nis allexandri ꝓ deſtruēdo ritu gē
tiliū et ꝓ impetranda abſolutione
ſpūaliuʒ vinculoꝝ Prima ergo cā
eſt in memoriā liberationis Petri.
Nam ſicut dicit̄ in hiſtoria ſcolaſti/
ca Herodes agrippa romaʒ adījt
et ibi gayo nepoti Tyberīj ceſaris
familiariſſim⁹ extitit Quadā auteʒ
die dū eſſet herodes in curru cum
gayo. leuatis in celū manibus ait.
Vtinā viderē mortem iſtius ſenis
et te dn̄m toti⁹ orbis. Hec auriga
herodis audiuit et tyberio ꝯtinuo
intimauit Qua ꝓpter indignat⁹ ty
berius ceſar herodē recluſit in car/
cerem Vbi dū quadā die iuxta ar
borē innixus eſſet cui⁹ frondib⁹ in/
ſidebat bubo. vn⁹ de captiuis pe/
rit⁹ in augurījs dixit ei. Noli time/
re q2 cito liberaberis et in tātū ſub
limaberis ꝙ amicos tuos in tui in
uidiā ꝯcitabis. ⁊ in hac ꝓſperitate
morieris. q̄ꝫcito autē hui⁹ generis
animal ſup̄ te videris vltra quītuʒ
diē viuere nō valebis. Poſt aliqd̄
tp̄us tyberi⁹ morit̄ et gayus in im
periū ſublimat̄. qui q̄deʒ herodem
de vinculis liberauit et magnifice
ſublimatū regē in iudaicā regionē
miſit. Cūq̄ꝫ veniſſet miſit man⁹ vt
affligeret quoſdā de eccleſia Occi/
ſo aūt iacobo frē iohis gladio ab
eodē aū̄ diē azimoꝝ. vidēs q2 gra
tū erat iudeis in dieb⁹ azimorū pe
trū apprehēdit ⁊ in carcerē recluſit
volens poſt paſcha ꝓducere eum
populo Angelus aūt eidē nocte aſ/
ſiſtēs mirabilit̄ eū a vinculorū nexi
bus abſoluit. et ad miniſteriū p̄di/
cationis liberū ire iuſſit Facin⁹ āt
regis dilationē nō patit̄ vltionis.
Sequēti ꝟo die cuſtodes ad ſe ve
nire fec̄. vt ꝓ fuga petre diris eos
penis afficeret Hoc tn̄ facere impe
dit⁹ eſt. ne ſolutio petri alicui noce
ret Nā cōcit⁹ in ceſareā deſcēdit et
ibi percuſſus ab angelo expirauit
Eteni ſicut dicit Joſeph⁹ in. xix. an
tiq̄tatū libro. cū ceſareā aduenīſſet
et ad eū toti⁹ ꝓuincie viri vnanimi
ter ꝯueniſſent. ille veſte fulgenti ex
auro argentoq̄ꝫ mirabilit̄ cōtexta
indut⁹. incipiēte die ꝓcedit ad the
atrū. vbi cū p̄mo ſolis radios veſ/
tis argētea ſuſcepiſſʒ. rep̄cuſſo ſplē
dore duplicatā ſpectātib⁹ luceʒ ful
gor metalli vibrātis effudit vt intu
entib⁹ ꝑſtringeret aciē terror aſpe/
ctus. et p̄ hoc plus aliq̄d de eo q̄ꝫ
humane nature eſt. artifex arrogā
tiā mētiret̄ ilico adulātis vulgi cō/
crepāt voces dicentes. Nunc vſq̄ꝫ
hoieʒ te timuim⁹. ſꝫ ex hoc iā ſupra
humanā naturā te eſſe fatemur Et
dū adulatorījs demulceret̄ hōrib⁹
et oblatos ſibi diuos honores nō
reſpueret. reſpiciēs vidit inſidenteʒ
ſup̄ funiculū capiti ſuo angelū id ē
bubonē mortis ei⁹ ꝓxime nūcium
Reſpiciēſq̄ꝫ ad ꝑplm̄ dixit. heu ego
de⁹ veſter morior. Sciebat eni iux̄
p̄dictionē auguris ſe infra q̄nq̄ꝫ di
es moriturū et cōtinuo ꝑcuſſus p⁹
q̄nq̄ꝫ dies moritur⁹ ꝟmib⁹ ei⁹ viſcēa
corrodētib⁹ expirauit. hec Joſeph⁹

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

In memoriā igitur tam mire li
berationis principis apoſtolorum
a vinculis ⁊ tam dire vindicte in ti
rannum protinus ſubſecute. eccle/
ſia feſtuꝫ ſancti Petri ad vincula ſo
lemnizat. Unde ⁊ epiſtola in miſſa
canitur i qua hec liberatio facta fu
iſſe ꝓhibet᷑. Et ſcḋm hoc videt᷑ ꝙ ħ
feſtū deberet vocari petri a vincul.
Scḋa cā inſtitutiōis extitit qm̄ ale
xander papa qui ſext⁹ poſt beatuꝫ
petrum rexit eccleſiā. ⁊ hermes pre
fect⁹ vrbis rome q̇ ꝑ alexandꝝ ad
fidem ꝯuerſ⁹ fuerat a Quirino tri/
buno in diuerſis locis in cuſtodia
tenebat᷑. Dixit qꝫ tribun⁹ ad her.
metē prefectū. Miror te virū prudē
tem honorē dimittere prefature et
vitam aliā ſōniare. Cui hermes di/
xit. Et ego añ hos āños hec oīa d
ridebam ⁊ hāc vitā ſolā eſſe puta
bam. Rñdit Quirin⁹. Fac ergo me
probare ꝙ aliā vitā eſſe noueris ⁊
ꝯtinuo fidi tue diſcipulū me habe
bis. Cui hermes dixit. Scūs alexā
der quē tenes in vinculis. ipſe ħ me
lius te docebit. Tūc q̇rinus maledi
cens alexandro ait. Ego tibi dixi
vt me ꝓbare faceres ħ. ⁊ nunc me
mittis ad alexandꝝ quē ꝑ ſuis ſce
lerib⁹ teneo vinculatū. Uerūtñ ſuꝑ
te ⁊ alexandꝝ cuſtodiā duplicabo
et ſi ipm̄ tecū vel te cum illo inuenīē
potero. vere fidem tuis ⁊ ei⁹ ſmōi
bus adhibebo. Fecit qḋ dixit. ⁊ a
lexandro ꝓtinus hoc indicauit. O
rante ſancto alexandro angel⁹ ad
euꝫ venit. ⁊ ipm̄ ad hermetē in car
cerē adduxit. et inueniēs eos q̇rin⁹
inſimul plurimū admirat⁹ eſt. Et cū
hermes quirino narraret quō ale/
xander filiū ſuū mortuū ſuſcitaret.
dixit alexandro q̇rin⁹. Habeo filiā
gutturoſā noīe Balbinā ꝓmitto
ergo me tuā ſcipe fidē. ſi filie mee i
petrare poteris ſanitatē. Cui alexā
der. Uade citius ⁊ ipſam ad carce
rē meū adducito. Cui dixit q̇rinus.
Cuꝫ ħ ſis. quō in carcere tuo pote
ro te inuenire. Ad quē alexander.
Uade cito qꝛ qui me huc adduxit
ille me illuc cito reducet. Pergens
ergo q̇rin⁹ filiā ſuā ad carcerē ale/
xandri adduxit. ibidē ipm̄ inueniēſ
ad pedes ſuos ſe proſtrauit. Tunc
filia ei⁹ cepit vincula alexandri de/
uote oſculari. vt ſanitatem reciꝑet.
Cui alexander dixit. Noli filia has
meas oſculari cathenas ſed bogaſ
ſancti petri apoſtoli diligenter inq̇
re. q̄s deuote oſculās recipies ſani
tatem. Quirin⁹ ergo in carcere vbi
detent⁹ fuerat petrus. diligent᷑ bo
gas inquiri fecit eas qꝫ cuꝫ inueniſ
ſet filie ſue oſculandas dedit. Illa
mox vt oſculata eſt vincula. ſanita
tis eſt integre bñficiū aſſecuta. Tūc
q̇rinus veniā petens alexandrum
de carcere extraxit ⁊ ipſe cū familia
et aliȷ̄s q̄ꝫ pluribus baptiſma ſuſce
pit. Tūc ſcūs alexander hoc feſtuꝫ
iȷ̄. kalendas Auguſti celebrādūꝫ
inſtituit. ⁊ in honorē apoſtoli petri
ecc̄iā fabricauit. vbi vīcula repoſu
it et ad vīcula noīauit. In hac ſolē
nitate ad predictā ecc̄iam ſolet fie
ri magnus concurſus populi et ibi
populus vīcula oſculat᷑. Tercia cā
inſtitutionis ſcḋm venerabilē Bedā
hec eſt. Octauian⁹ imperator ⁊ An
thonius ſibi inuicem affinitate con
iuncti ſic iter ſe mundi totius impe

riuz diuiſerūt. vt octauianus in oc
cidente Italiam Galliā et hiſpani
am Anthoniꝰ vo in oriente Aſiam
Pontū ⁊ affricā poſſideret. Antho
niꝰ āt laſciuꝰ ⁊ lubricꝰ cum ſororez
octauiani in vxorē haberet ipam
repudiauit et Cleopatrā reginam
egipti i vxorē accepit Ob h idigna
tꝰ octauianꝰ manu armata i aſiam
ↄtra anthoniū ꝓceſſit et ipm i om
nibꝰ ſupauit Tūc anthoniꝰ ⁊ Cleo
patra victi fugerūt et ſemetipos p
dolore nimio occiderūt Egipti igi
tur regnū octauianꝰ deſtruxit ⁊ ro
manā ꝓuinciā fecit Inde alexādri
am ꝑrexit ⁊ oibus eaz diuicijs ſpo
lians Romā ipas trāſuexit Vnd
in tm rem publicā auxit vt ꝓ vno
denario daret qd priꝰ ꝓ qtuor vē
debat Et quia ciuilia bella valde
vrbez vaſtauerāt. ita eā renouauit
vt dixit. Inueni latericiā relinquo
marmoreā Quia igit in tm rempu
blicam ille auxerat Auguſtꝰ primo
oim vocatus eſt Vn et ab eo au/
guſti dicti ſūt. qui ſibi imperio ſuc/
ceſſerunt. ſicut a Iulio ceſare auun
culo eius ceſares appellant Vnde
et hunc menſē auguſtū q priꝰ ſextil
dicebat qz ſextꝰ a marcio erat. po
pulꝰ ſuo noie ititulauit eū auguſtū
vocans In memoriam itaqz ⁊ ho
norē victorie illiꝰ quā prima augu
ſti octauianus habuit oēs romani
hac die ſolēnizabāt vſqz ad tempꝰ
theodoſij impatoris q cepit regna
re anno a natiuitate dñi quadrigē
teſimo viceſimo quinto Eudoſia i/
gitur filia predicti theodoſij impa
toris vxor valētiniani iheroſolimā
ex voto ꝑrexit vbi quidā iudeꝰ ꝓ
magno munere duas ei cathenas
obtulit. quibus ſub herode Petrꝰ
apoſtolus vinctus fuit Cuz igitur
romam rediſſet ⁊ in kalendis au/
guſti in honorem imperatoris gen
tilis romanos ſolēnizare videret
dolens ꝙ damnato homini tantꝰ
honor exhiberetur cogitans qz ꝙ
non defacili eos a tali ↄſuetudine
reuocare poſſet cogitando tracta
uit. vt obſeruantia quidez ſic ſtaēt
ſed in honorem ſancti petri fieret ⁊
illum diem vniuerſus populus Ad
vincula nominaret Habita igitur
cogitatione cuz beato pelagio pa
pa populuz blandis exhortationi
bus iduxerunt vt obliuioni trade
retur memoria pricipis paganorū
et celebr. fieret memoria principis
apoſtolorum Quod dum cunctis
placuiſſet illa cathenas qs de ihe
ruſalem attulerat protulit et popu
lo oſtendit Papa vero et illam ca
thenam protulit qua ſub Nerone
idem apoſtolus vinctus fuit. Hac
ergo illis ſociata ita miraculoſe vi/
na cathena affecta eſt. ac ſi omni tē
pore vna et eadē cathena extitiſſz
Vnde papa et regina protinꝰ ſta
tuerunt vt quod hominuz indiſcre
ta religio faciebat gentili damna
to. mutata in meliꝰ faceret apoſto
lorum pricipi petro Ipſa ergo vin
cula papa cuz regina in eccleſia ſā
cti petri ad vincula poſuit et ipſaz
muneribꝰ multis et priuilegijs ma
gnis dotauit. ac predictam diem
vbiqz fore celebrē inſtituit Hec Be
da Quante autem virtutis hec ca
thena fuerit anno a natiuitate dñi
qdrigēteſimo qdrageſimo appuit

Quendā eni comitem Ottonis im
peratoris ꝓpinquū dyabolus an
te omnium aſtantiū oculos tā cru
deliter arripuit vt ſeipm̄ dētib⁹ la
ceraret Tūc iuſſu impatoris ad io
hannem papam ducit vt cathena
ſancti petri eius collum circūdaret
Sed dū alia cathena furientis col
lo fuiſſet impoſita et nihil ex hoc ꝓ
ueniret ſalutis nimirū ibi nihil late
bat virtutis. Tandem vera Petri
cathena producit et furientis col
lo imponit Tante aūt virtutis pō
dus dyabolus ferre non potuit. ꝫ
mox coram omnib⁹ exclamans ab
ceſſit Tunc theoderic⁹ methenenß
epiſcopus ipaz cathenam arripuit
et eam ſe nullaten⁹ dimiſſurum niſi
manus ſibi p̄cideret aſſeruit Cum
ergo ſuper hec inter epiſcopum et
papam alioſqꝫ clericos grauis ori
retur contentio. imperator tandez
litigium ipm̄ ſedauit et epiſcop⁹ ex
ipa cathena anulum a papa impe
trauit ¶ Narrat miletus i cronica
ꝙ his diebus apud empirum dra
co ingēs apparuit. in cuius ore do
natus epiſcopus virtute inſignis
expuens mox cum occidit. Prius
tamen ante eius faciez digitis cru
cem deſignans et eidez oſtendens
quem vix ſeptē iuga boum ne eius
putredine aer inficeret ad locuz in
cendij trahere potuerunt ¶ Idem
quoqꝫ ait ibidem ꝙ dyabol⁹ tunc
in ſpeciem moiſi ſe poſuit. qui iude
os vndecūqꝫ congregans ſup ma
gnum mōtis precipitium iuxta ma
re eos duxit Quos dum ad terrā
ꝓmiſſionis. ſicco pede ipo preeun
te ducere polliceretur. innumeros
necauit Unde creditur ꝙ dyabo
lus indignatus. quia occaſione iu
dei qui regine cathenam dederat
plauſus Octauiani ceſſauit de eis
ſe taliter vindicauit Multi autez ex
eis qui euaſerunt ad baptiſmi gra
tiam conuolarunt Cum eni mons
ipe decliu⁹ incūberet. et illi ſeſe euol
uerent priores taz acutis rupibus
lacerati ꝙꝫ in mare prefocati mor
tui ſunt. Tūcqꝫ reliqui idem facere
vellent et de prioribus quid eis ac
ciderit ignorarent. quidaz piſcato
res inde tranſeuntes malum quod
acciderat narrauerunt eiſdez et ſic
illi conuerſi ſunt Hec in hiſtoria tri
partita ¶ Quarta cauſa inſtitutio
nis hic aſſignari poteſt Dominus
enim a vinculis petrum miraculoſe
abſoluit. et eidem ligandi et abſol
uendi poteſtatem dedit Nos autē
vinculis peccatorum obligati tene
mur et abſolui indigemus Igitur
et ipſum in ſolennitate que dicitur
ad vincula honoram⁹. vt ſicut ipe
a vinculis abſolui promeruit Et ſi
cut abſoluendi a domino poteſta
tem accepit ſic et ipſe a peccatoruz
vinculis nos abſoluat. Hanc vlti
mam inſtitutionis cauſam nonnul
lam extitiſſe de facili quis perpēde
re poteſt. ſi videat ꝙ abſolutionem
a vinculis in apoſtolum factaz epi
ſtola ɔmemorat abſoluēdi pote
ſtatē ſibi ɔceſſaz euāgeliſta recitat
abſolutionem nobis ab ipo facien
daz hodierna oratio poſtulat De
aūt ꝑ claues quas accepit interdū
etiam damnādos abſoluit in quo
dam miraculo quod legit in libro
miraculorū btē v̄ginis ſatis claret

Apud coloniā vrbē in monaſte
rio ſancti petri erat q̇dā monachꝰ
leuis.lubricꝰ.⁊ laſciuꝰ Hic dū ſubi
ta morte fuiſſet preuentꝰ. demōes
ip̄m accuſabāt.et q̄libꝫ genera pec
catoꝝ ꝯtra ip̄m clamabāt Unum
dicebat Ego ſū cupiditas tua q̄ tā
frequenter ꝯtra dei p̄cepta ꝯcupi
uiſti Aliud dicebat Ego ſuꝫ vana
glīa qua te apud hoīes iactāter ex
altaſti Aliud āt Ego ſū mēdaciuꝫ
in q̊ mentiēdo peccaſti Et cetera ſi
militer Ecōtra q̄dam bona opa q̄
fecerat excuſabāt cuꝫ dicētia Ego
ſū obediētia quā ſeniorībꝰ ſp̄ūalibꝰ
exhibuiſti Ego ſum pſalmoꝝ cātꝰ
q̊s freq̄nter deo cecinisti Sanctꝰ āt
petrꝰ cuiꝰ erat monachꝰ ꝓ ip̄o dep̄
catꝰ deū adijt Cui rn̄dit dn̄s Nun
q̇d nō ꝓpheta me inſpirante dixit.
Dn̄e q̇s habitabit in tabernaculo
tuo.aut quis r̄quieſcit in monte ſā
cto tuo? Qui ingredit̄ ſine macula
⁊ opat̄ iuſtitiā? Qui loq̇tur veri.
Quō pōt h̄ ſaluꝰ eſſe cū nō ſine ma
cula ſit igreſſus.nec ſic iuſtitiā opa
tus? Rogāte āt ꝓ eo Petro cū vir/
gine m̄re dei hāc dominꝰ ſniam ꝓ/
tulit.vt ad corpꝰ rediret ⁊ ibi peni
tentiā ageret Tūc ꝯfeſtim petrus
claui quā manu tenebat diaboluꝫ
terruit.et in fugā ꝯuertit Animam
vero in manu cuiuſdā q̄ in p̄dicto
monaſterio monachꝰ fuerat tradi
dit ⁊ vt ad corpꝰ ip̄am reduceret.
precepit Qui ab eo pro mercede r̄
ductiōis popoſcit.vt ſingulis die/
bus ꝓ eo pſalmū Miſerere mei deꝰ
diceret.⁊ vt ſepulturā eiꝰ ſepe ſco/
bis mūdaēt Ipſe qꝫ de morte redi
ens q̄ ſibi ꝯtigerāt oībꝰ enarauit.

De ſancto Stephano

Stephanꝰ papa cū multos
gentiliū verbo ⁊ exemplo
ꝯuertiſſet.et m̄lta corpora
ſcorum martirū ſepeliſſet a Valeri
ano ⁊ Galieno anno dn̄i cclx. ſum
mo ſtudio ꝑquirit̄ vt eū ⁊ clericos
ſuos aut ſacrificare cogerent Aut
diuerſis ſupplicijs punirent. Dede
runt qꝫ edictuꝫ vt q̇cunqꝫ eos pro
deret totā eoꝝ ſubſtātiā poſſidēt
Quapropter decē de eiꝰ clericis ꝯ
prehenſi.ſtatiꝫ ſūt ſine audiētia de
collati Sequenti die Stephanus
papa comprehenditur ⁊ ad tēplū
Martis ducit̄ vt ibi.aut ydolū illō
adoraret.aut ſniam capitalē ſubi/
ret Sed cū tēplū ingreſſꝰ fuiſſet et
vt templū deſtrueret exoraſſet ſta/
tim magna ꝑs templi corruit ⁊ ō/
nis multitudo pre nimio timoē au
fugit. Ipſe vero ad cimiteriū ſc̄e Lu/
cie ꝑrexit Qđ audiēs valerianꝰ mi
lites plures p̄oribꝰ ad eū miſit Qui
venientes ad eum miſſā celebrātē
inuenerūt ⁊ ſtantē in trepidū acce
pta deuote ꝑficiētꝫ in ſua ſede de
collauerūt Itē notādū circa iſti
tutiōem huiꝰ feſtiuitatis qꝺ eccleſia
hoc pn̄s feſtū ſub noīe paſſiōis ſā
cti ſtepha.ſolēnizare ꝯprobat̄.qm̄
hac die paſſionis ſue martiriū ꝑe
git.ſed in die martirij ſui q̄ trāſuer
ſo celebritatis ordine poſt feſtū na
talis dn̄i a fidelibꝰ ꝯmemorat̄ inuē
tionis eiꝰ exhibetur memoria Cuiꝰ
cā ſubalternatim hic infert̄. Cū āt
de eius paſſiōe vt in prioribus pa
tuit ageret.deſuper tres cauſe ibi/
dem ſunt annotate Require ſupra

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf